

Ondernemend talent: bruisende scholen in Noord Nederland

In het prachtige TT-instituut werden we ontvangen door Tonny de Hooge en Henk Lukken met de belofte om aan het eind een rondleiding te krijgen om een indruk te krijgen hoe technisch en ondernemend talent van leerlingen wordt ingezet op bv racecircuit Hockenheim of bij het weer aan de praat krijgen van oldtimers of auto's uit garages in de buurt. Zeker een voorbeeld van wat Henk Lukken noemt: 'leerlingen een ontdekkingsreis laten maken naar de beste versie van zichzelf'.

Ondernemend talent aan het woord

Kwartiermaker Toptalenten VO Jurr van Dalen interviewde twee ondernemende jonge talenten: Vincent Veenbrink van I Turn IT en Diem Do van Growing Workplaces. Vincent: 'Als je doet waar je niet goed in bent, ontdek je ook waar je wel goed in bent. Ik kon in het VO niet binnen de lijntjes van het onderwijs kleuren. Hoe vaak heb ik wel niet gedacht 'Waarom moet dat... maar als ik het ging vragen kreeg ik geen antwoord. Nu weet ik waar ik goed in ben'. Diem: 'De maatschappij is ontzettend in beweging. Kan het onderwijs mee? Schakel leerlingen zelf in, dat gaan we doen met een Hackaton'.

1.Onderzoek en onderneem Richard Gerding Vestigingsmanager Nassaucollege Norg

Het Dr. Nassau College in Norg heeft als missie Onderzoek en onderneem en stimuleert talenten bij leerlingen. Hoe ze dit vormgeven in hun onderwijs? Het onderwijs in Norg is gebaseerd op het Zweedse onderwijsmodel van Kunskapsskolan met ruimte voor talenten. Richard Gerding vertelt over hoe ze het gepersonaliseerd onderwijs hebben vorm gegeven. Alles is er op gericht om het eigenaarschap van het leren bij de leerlingen te creëren. Een belangrijke reden om te gaan werken volgens een heel nieuw model is gelegen in het feit dat er meer ruimte moet komen voor persoonlijk leiderschap, talent-herkenning/erkenning en ontwikkeling. Om leerlingen hun eigen talenten te laten ontdekken en ontwikkelen gebruikt de school een web based tool waarmee leraren en leerlingen bepaalde competenties kunnen monitoren. Kracht van de school is ook, dat het hele team gefocused is op deze nieuwe aanpak.

2.Een talentgerichte school Sjoukje Tolsma, Ingo Bos, Jeannet Moorlag (docenten) en leerlingen Stan en Jesper van der Weide, Jur Bontjer en Giel Bruining, Ubbo Emmius Onstwedde vertelden hoe bij hen op school talenten gesignaleerd worden en wat ze vervolgens met die talenten doen. Ze zijn een school met 270 leerlingen en zijn gehuisvest in een brede school met daarin ook een basisschool. Tijdens de vakken zijn de docenten extra gericht op talent. Gaat het om sporttalent, kun je doorverwijzen naar een Lootschool, doorverwijzen naar bepaalde topclubs of naar talentdagen van een landelijke sportbond. Datzelfde kan ook met leerlingen die talent laten zien tijdens beeldende vorming, die je kunt doorverwijzen naar de Kunstbende bv. Hierbij gaat het om een kleine groep leerlingen. Ubbo Emmius wil zich echter richten op brede talentontwikkeling. Als je als school een betekenisvolle context kunt creëren voor het leren, kunnen leerlingen hun eigen talent ontdekken. De school geeft ruimte aan talentontwikkeling binnen betekenisvolle projecten met de leerlingen in de school (bv leerlingen zetten hun talenten in tijdens brugklaskamp)

maar ook buiten de school worden leerlingen ingezet om aan projecten mee te doen bv bij een project van het welzijnswerk. Een school heeft verschillende instrumenten om met de leerlingen over hun talenten te praten bv mentorgesprekken of LOB. Soms komt tijdens een leerlinggesprek tussen docenten ook aan bod, dat leerlingen dreigen uit te vallen. Ook dan wordt gekeken, hoe de vitaliteit van een leerling een boost kan krijgen door juist in te zoomen op de sterke kanten, de talenten.

Stan en Jesper zijn goed op het terrein van ICT. Jesper heeft zelf al een eigen bedrijf op het terrein van games en appontwikkeling. Zij worden betrokken bij het ontwikkelen van een app over de school en krijgen veel ruimte om deze voorlichtingsapp vorm te geven. Jur en Giel zijn goed op het terrein van lichamelijke oefening, leiderschap, sociale competenties. Zij vervullen taken tijdens het brugklaskamp, of geven wekelijks beweegles aan kleuters. Deze leerlingen mogen 3 uur aan een project mee werken. Samen wordt wel

3. Met het zweet op je rug, je ondernemende talent laten zien Immo Dijkma

Wat maakt ondernemers ondernemend? Hoe voelt onderwijs **in** ondernemerschap in plaats van **over** ondernemerschap. In de workshop hebben de deelnemers ervaren hoe het is en voelt om te werken met de principes van ondernemend gedrag (effectuation). In groepen werden talenten verkend en gekeken hoe je in samenwerking tot een nieuw initiatief zou kunnen komen met vragen die je iedere keer een stap verder brengen zoals: Interessant! Hoe zijn jullie aan de ideeën gekomen? Welke mogelijkheden zijn er nog meer? Wie kan jullie helpen? Wat kun je vandaag al doen? Kan ik jullie helpen? Met wie ga je er over praten? En...Laat eens zien, maak het, prototype, test, teken, schets, pruts etc. Zie voor informatie over Effectuation Saras Sarasvathy <https://www.youtube.com/watch?v=t5HZW4NqZ-E>

4. It takes a whole village Rob Slagter (Stichting Entreprenasium) Diem Do (Growing Workplaces)

Hoe kan een leerling, die op een hoog cognitief niveau kan functioneren, maar ernstig gehinderd wordt in een reguliere onderwijssetting door autistische persoonlijkheidskenmerken, zijn talent ontdekken en daar voor gaan. Welke initiatieven zijn er naast en op scholen als alternatief. Rob Slagter deelt zijn ideeën over het opzetten van ondernemend onderwijs voor deze groep en Diem Do vertelt over inspirerende buitenschoolse activiteiten om talenten te laten samenwerken. Zij ziet veel kansen in het organiseren van *HACKATHONS*: De hackers gaan 30 uren aanéén in teams aan het werk met oplossen en uitwerken van problemen die met circulaire economie te maken hebben. Idealiter bestaat een team uit een mix van mensen die handig zijn in verschillende disciplines en elkaar goed aanvullen: Business Developers, Makers, Marketeers, Coders en Designers. HACKEN = CREATIEVE OPLOSSINGEN zoeken en er mee gaan werken. Hackers zijn goed in 'buiten de lijntjes denken' en vernieuwend bezig zijn. Een hacker maakt van een grasmaaimachine een veegautomaat en van een paar IKEA-krukjes een kinderfiets. Eigenlijk zijn alle mensen die op één of andere manier een bestaand idee/voorwerp voor iets anders willen gebruiken allemaal hackers! Iemand die ooit een oud cassettebandje als ijskrabber voor zijn auto gebruikt heeft is ook een hacker! *Binnenkort komt er een hackathon "Hack het onderwijs – onderwijs van de toekomst" in Emmen.*

5.Het gaat om de student Henk Lukken projectleider doorgaande lijn MBO-MBO Drenthe College

Hoe kun je talentontwikkeling onderdeel maken van LOB. Hoe gaat het je lukken om buiten kaders te denken als het gaat om de meest optimale ontwikkeling van talenten bij studenten en hoe hou je voor ogen wat je er uiteindelijk mee wilt bereiken (zie powerpoint van Henk).

Fijne feestdagen gewenst en een sprankelend en talent-rijk 2017!

Itie van den Berg (werkgroep Ondernemend Leren en Talentontwikkeling)

Jurr van Dalen (namens de Regionale Talentnetwerken in Fryslân, Noordoostpolder, Kop van Overijssel, Groningen en Drenthe)